

Po postavi se hudo kaznuje, kdor hoče podplačati volilca ali se pusti podplačati ali grozi zaradi volitve. Tudi pijače se ne sme plačavati zaradi volitve.

7. Kaj napraviti z legitimacijo po volitvi?

Po volitvi se ne sme zavreči legitimacijo. Treba je shraniti legitimacijo, ker pride gotovo do ožjih volitev!

8. Kdo sme biti na volišču?

Stalno smejo ostati v volilnem prostoru le člani volilne komisije. Tudi pri štetju glasov smejo biti člani komisije in od glavarstva imenovani zastopniki strank na volišču. Volilci pa oddajo svoj glas in se morajo potem odstraniti iz sobe. To velja za vse!

9. Kaj je naša dolžnost?

Da se ne pustimo hujskati, prestrašiti, da volimo ednoglavno napredne kandidate, da smo edini, da pridemo vsi naprednjaki k volitvi.

Volilci, na delo!

Zaupniki pozor! Prosimo vse zaupnike volilnih občin na Štajerskem in Koroškem, naj nam takoj po volitvi izid telegrafično naznajo. Telegrafirajo nam naj: koliko glasov je bilo oddanih, koliko za naše kandidate, koliko za nasprotnike!

Cesar in kmet. Pri dvornemu obedu dne 27. aprila je dejal naš cesar poslancu dr. Schreinerju: „Kmetijstvo je temelj vsemu našemu gospodarskemu življenju“. Tako misli naš cesar o kmetu! Naši prvaki pa hočejo biti i zanaprej jerobi kmetovi.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Klerikalno krščanstvo. Celo divjakom je mrlič sveta stvar: našim klerikalcom pa ne. V ljubljanskem „Slovencu“ čitamo notico o smrti našega Sellinschegga. V tej notici vpsuje farška cunjia pokojnika. Res, prave hijene se skrivajo pod klerikalnimi talariji!

Nemška šola v Hrastniku. Te dnij so pričeli z zgradbo nemške šole v Hrastniku. Sultan Roš se dela zdaj zopet prijaznega. Tudi čez Rošovo trdo glavo se da kaj napraviti!

Iz Obriža se nam poroča: eden najzagriženejših pajdašev prvaško-farške bande je tesar Ivan Čerček v Obrižu. Ne samo, da opsuje vsacega, kdor ne trobi v črni rog in kdor je pristaša našega lista. Ali ta Čerček pozabi tudi rad, kaj je „moje“ in kaj „tvoje“. Tako je iztrgal pred kratkim posestniku Ivanu Kovačiču vabilo za shod iz rok. Poleg tega mu je pretil, da ne bode smel Kovačič več na občinskem pašniku živine pasti, ako ne voli hofrata Ploja. To je pa navadna grožnja in zato je že napravljena kazenska tožba proti Čerčku. V luknji bode ta možicelj premišljeval, koliko mu pomaga prijateljstvo za hofrata. Pri tej priliki opozarjamo pristaše, naj vsacega takega nasilneža brez usmiljenja sodnji naznajo. S takim falotstvom bodemo že popravili!

Pridno delo. Sprejeli smo sledeči takozvani „uradni“ popravek: V smislu §. 19. tiskovnega zakona zahteva podpisani župni urad, da sprejmete ta popravek z ozirom na Vaše poročilo „Pridno delo“ v št. 16. Vašega lista z dne 21. aprila 1907:

1. Ni res, da bi bil župnik pri sv. Bolfenku pri Središču zarohnel nad nekim ženinom, res je, da ni zarohnel nad nikomur, ampak je govoril dostojno. 2. Ni res, da bi bil rekel, „Kaj ravno to hočeš, ki tega Štajerca bere“, res je, da teh besed nikakor ni rabil, ampak je ženina in neveste svaril pred slabimi časniki. Župni urad sv. Bolfenka pri Središču dne 27. aprila 1907. Ivan Zadravec, župnik.

Ohesil se je regimentni zdravnik dr. Svaton v Mariboru. Kakor znano, je pustil ta mož težko ranjenega dragonerja Bernegerja pretepatvati in je bil zaradi tega preiskavi.

V kleti utonil. Hlapec Mört posestnika Fluherja v Št. Ilju Sl. G. je prišel 28. p. v klet, v kateri se je nabralo vode. Popadla je hlapca božjast in je utonil v kleti.

Iz Koroškega.

Posurovelost nekaterih politikujočih duhovnov na Koroškem presega res že vse meje. Župnik v Sagricu n. pr. je dejal: „Potomci tistih mož, ki volijo napredno, naj bi njih kosti iz groba izkopali in na gnojnišče vrgli“. Res, čuditi se moramo, da ne požene ljudstvo v biči take farške divjake iz prižnice!

Bestijel! Po vsem Koroškem znani župnik Drunecky je iztrgal dvakrat iz groba na pokopališču križ, katerega je postavil g. Resman svojaj pokojni ženi. Prestrašen se vpraša človek: zakaj ta bestijalnost? Edino zato, ker je imel križ nemški napis. Grob omadeževati iz političnega sovraštva, to razuma pač le zbesneli podivjani far. Beljaško okrajno glavarstvo je izjavilo, da ni imel župnik te pravice. Ali cerkvena oblast mu ni doslej ničesar storila. Ali bodo iz narodnega sovraštva res še naše grobove omadežavali?! Večji Bog, vdari s tvojo streljo v to grozno počenjanje razdirjanih bestij v človeški podobli...

G. Paaru v Globasnici očital je nesramni „Š-mir“ razne stvari. V zadnji številki smo objavili dopis, („poslano“) ki dokazuje vso podlost „Šmirovih“ očitanj. No, vsak pošten človek itak vé, da se je „Š-mir“ za ljubljanske prototnike skrtil, ker se boji vsled svoje lažljivosti sodnji. Potem je očital „Š-mir“ g. Paaru njegovo telesno izgledanje. No, ko bi se g. Paar meril s trebuhli raznih prvaško-farških gospodov, bi pač ne mogel konkurirati. Farovski postopači, ki čekarijo v „Mir“, so nabiti kot polni žakelj. Ali dotični dopisnik pač vsled svoje lenobe nima kaj za jesti in tudi njegova živina je tako suha, da z gorečo cigaro niti v hlev ne sme, ker bi se mu živina drugače vnela. Sicer pa le eno: „Š-mir“ naj pove i me svojega dopisnika, potem govorimo s tem falotom naprej. Ali je morda župnik Hojnik dotični dopisnik? Potem je pač že pozabil, da ga je g. Paar pred 3 leti tožil in da je moral črnosuknez, 2 000K plačati. Fantje, tiho!

Ustrelil se je trgovec Lager iz Velenja v Prevalu.

Gospodarske.

V povzdigo naše živinoreje. Takozv. „mesno vprašanje“, ki se pojavlja sedaj že par let na Dunaju, ki se kaže v pomanjkljivi frekvenci dnevnajskega trga in v gibanju proti zvišanju cene mesa in ki končno doseže svoj višek v želji, da se odpre meja in prepove izvoz v Nemčijo, je napatilo c. kr. poljedelsko ministerstvo, da se je obrnilo z okrožnico na različna c. kr. kmetijska društva, v ktari prosi, naj se pečajo z vprašanjem, kako se naj pomnoži in dvigne naša živinoreja in naj kakor hitro mogoče stavijo ministrtvu tozadevne predloge. V začetku februarja je došlo tudi našemu osrednjemu odboru navodilo, naj se čim preje tem bolje posvetuje o toj stvari in naj potem poroča. Že 22. februarja je stávil osrednji odbor predloge, ki merijo na to, da se naša živinoreja kvalitativno in kvantitativno dvigne. Večina teh predlogov ni nič novega; na kratko izražajo glavne želje in zahteve, ki jih živinorejci zastopajo že leta in leta. Ker je živinoreja takorekoč življenjskega pomena za našo deželo, bo zelo primerno, da tudi na tem mestu povemo nekaj o teh načrtih. Pozvan od c. kr. poljedelskega ministrtva je prosil osrednji odbor že dne 16. marca 1906 za izdatno zvišano podporo v povzdigo živinoreje, za licenciranje, za ogledovanje živine, za nakup zadrudnih in občinskih bikov, za zboljšave hlevov in vzorna gnojlišča, skupno za 134 000 K. Tem željam je c. kr. vlada deloma že ugodila. Tudi pri novih predlogih se je moral odbor držati teh zahtev, kar je samo ob sebi umevno in zahtevati tudi nadaljnih dopolnitev. Take dopolnitve bi bile n. pr.: Pogostejše ogledovanje živine in sicer v čisto plemenskih krajih vsaki 2 leti, v mešanih vsaka tri leta, priznanje večjega števila nagrad v denarju v jedni kategoriji; ogledovanje volov; izdatno premiranje živinskih hlapcev pri licenciranju, če so lepo ravnali z živino. Posebna pozornost bi se morala posvetiti izobrazbi kravarjev in volarjev, pašnih in planinskih mojstrov, kar se je sicer že začelo na šoli za planinsko gospodarstvo v Grabnerhhofu, kar pa mora iti tudi dalje. Večja pozornost bi se morala obrniti na zboljšavo paš. Tnkaj bi se moralo delovanje bolj razširiti, na primer z ohranitvijo in zboljšanjem sedanjih planin, z ustvaritvijo posebnih paš za mlado govedo. V srednji in spodnji Štajerski bi se morale ohraniti in zboljšati paše.

84. občni zbor kmetijske družbe. Se vedno vejejo mrzli zimski vetrovi črez našo deželo in visoko v planinah še leži na višinah in v za-

kotjih visok sneg. Vzbujujoče se življenje... me pokv...
...li pujsi...
...pi naj...
...terih si...
...v soro...
...stvi, kup...
...kod di...
...to, ker...
...kterem m...
...kterem m...
...im, kjer...
...ako lto...
...tjo vzgo...
...predra...
...tolaži...
...rijasca, v...
...bo v...
...polnjim...
...rodnim...
...oliko pu...
...zadnje...
...gubiš z...
...ga mrje...
...čev. Kd...
...praj: na...
...ed živa...
...družnic...
...le nast...
...se lah...
...stniki...
...moreje...
...sko pr...
...rajih ta...
...bilo t...
...nojišči...
...toralo...
...jati bi...
...rati bi...
...š. Pos...
...omnoži...
...vzroči...
...amanj...
...odporo...
...avnih...
...imi go...
...ore, bi...
...om 2...
...sem p...
...deajo...
...oru in...
...sako l...
...Danes...
...ravniki...
...be bi...
...meli 5...
...moral...
...na zbo...
...Na obr...
...vavno...
...3%; os...
...Tuje o...
...zavna...
...se zni...
...gnojila...
...dobiče...
...jih pre...
...želja...
...naj se...
...se da...
...nakup...
...štvom...
...bi mo...
...vodaj...
...ohran...
...vpraš...
...stvo...
...vični...
...domo...
...zelo...
...morej...
...prime...
...skrbe...
...prime...
...mopc...
...voji...
...Grad...
...Trst...

Glavni pogrešek v svinjereji. Manj kmet je pričel gojiti boljša prešičja plemena, katerih je slišal ali čital, da dajejo več bička, nego domača. Pravi uspeh pa ima običajno kmetje s takimi prešiči samo 3%; osrednji in tretje leto se pokažejo pomembni. Reja plemenitih prešičev se opusti in kmetje potem trdil, da tako plemo ni za nič. Plemenitišče v plemenu in ne tam, kjer se v plemenu nahaja — v reji. Kako se dela navadno bi se moralo? Kot kmetijski potovalni na Češkem in Moravskem — tako piše v reji — našel sem v sto in sto slučajih greške jn zato bi rad na nj opozoril, da pogreški niso izjeme, marveč skoraj vsi. Kmet Koprivar, recimo, se je odločil, da bi redil angleške prasce. Gre zato h kmet posestniku, kjer se goji to plemo in kmet pujskov, večinoma od tiste svinje, toraj in sestro. Ko ta dva dorasteta, pa jih plemo, No, mladi prešiči uspevajo dobro in kmet pravi okrog, kakšen dober uspeh mu je to plemo in je za nje jako vnet. Zato plemo tem več svinj za plemo, katere prepusti mrjascu. Vendar glej! Mlade svinje ali svinjijo, ali skotijo le malo mladičev, mame znajo teh mladičev vzgojiti, nemajo mame sploh je Koprivar popolnoma nezadovoljnim rodom in spet pravi okrog, da to plemo ni za rabo. Angleško plemo opusti zato kmet in je vnovič domače. Od kod prihaja to plemo je Koprivarjeva prešičjereja tako slabo spozna. Od tod, ker je pripuščal mlade svinje, ki je bil njihov oče. Da se niso svinje pripisati se mora v prvi vrsti temu greškemu. Živali, ki so si v sorodstvu, ne toraj pripuščati med slabo. To je naravno, ker se drugače vse bolezni podedujejo in večajo. Nazadnje dobimo od takega m...

nas pokveke. Kdor hoče imeti toraj mnogo pujskov in v svinjereji mnogo dobičkov, naj pri boljšem svinjereju par prešičev, o katerih se zamore dokazati, da si nista prav sorodstvu. Če se ne moremo na to zagnati, kupimo tu samo enega prešiča, a drugega od drugod. Mrjasca menjati je nato vsako leto, ker drugače dobimo spet sorodstva doma. Mrjasca je dobiti od tretjega posestnika, o katerem vemo, da ni kupoval svojih prešičev, in kjer smo jih prej mi. No, če bom moral leto kupovati, čemu pa se pečam s prešiči? bo morda ta ali oni mislil. To mi ni predrago in rajši opustim prešičerejo. Toda kajti se! Če kupiš vsako leto mladega mrjasca, saj lahko prodaš svojega. Izguba menda ni velika. Samo razloček med tvojim in njegovim prešičem. Koliko pa lahko izgubiš s svojim mrjascem! Vsaka svinja bo skotila nekoliko pujskov manje, ti pujski bodo slabotni in bodo se pokrnejo. To ni prava varčnost, če se zaradi par kronic, ki jih porabiš za tuje mrjasce, kar pri vsaki svinji 2 do 10 mlade svinje, kdor tako dela, ne zna varčiti. Pomniti bo najraje pogršek v svinjereji je sorodstvo med živalimi, ki se pripuščajo!

Tružnice, okraji ali bikorejske zadruga bi morala ustvariti vzgojališča za govedo; pri tem se lahko vzela v najem večja posestva, katerih posestniki se prav nič ne brigajo za povzdigo živali in gospodarstva sploh. Tako bi se tudi lahko prepričilo, da ne bi več posestniki v teh krajih tako prodajali telet. Posebno odločno bi bilo treba zavzeti za zboljšave pri hlevih in pri govedih. Da bi dvignila reja drobnice, bi se moralo skrbeti za dobre plemenske živali, pri čemer bi se morala ogledovanja drobnice in podirati bi se morala naprava primernih hlevov in krmilnic. Posebna pozornost bi se morala posvetiti razvoju poljske krme. Osrednji odbor je razpisal podporo pri nakupu travnatega semena bogate posestnike, premiranje lepih trat, podporo zadrugam, ki se pečajo v vzrejanjem travnih semen in poskuse z gojenjem z umetnimi gnojili. Če bi se dovolilo 50.000 K podporo, bi se kar lahko posejalo s travnim semem 2.000 oravov več kot jih je doslej. Preden pa bi se moralo gledati na to, da se podirajo kulturnotehnični zavodi pri deželnem odvodu in da se zviša svota, ki jo dobi dežela vsako leto iz državnega zaklada za zboljšave. Danes imamo na Štajerskem okoli 267.000 ha travnine a skoro polovica je potrebna zboljšave. Če bi se travniki primerno zboljšali, bi lahko imeli 50.000 glav živine več. Pri tem pa bi se moral popolnoma preustrojiti zakon o posojilih za zboljšave, ki nikakor ne ustreza razmeram. Na obresti se namreč plačuje 4% in na kapital 3%; osrednji odbor je predlagal, naj se odplačuje od glavnice le 1/2% in naj se osnuje državna banka za zboljšave. Potrebno je tudi, da se znižajo tarife za krmilna sredstva in umetna gnojila pa na tak način, da bo imel od tega dobiček kmet, ki jih kupuje in ne bogataš, ki jih prodaja. V tem oziru se je tudi izrazila želja, naj se prepove izvoz krmilnih sredstev, naj se podprži izdelovanje umetnih gnojil, naj se daje državni kredit zadrugnim zvezam za nakupovanje umetnih gnojil in naj se pri plačevanju določi gospodarskim zadrugam in drugim daljši rok. A z vsemi temi zboljšavami bi morala iti roko v roki tudi agrarna postarodaja. Naj se izvede agrarna reforma, da se obrani kmeti stan in naj se rešijo še druga vprašanja, ki so s kmetiskim stanom v tesni zvezi, n. pr. postava za varstvo planin, za varstvo zemljišč pred nepotrebnim in celo neopravičnim pogozdovanjem, ustanovitev delavskih domov, da ne bodo delavci tako bežali z dežele v mesto i. t. d. A vse te odredbe nam ne morejo prinesiti trajnih uspehov, če se ne bo s primerno carinsko in trgovinsko politikou skrbelo zato, da bo cena živini ostala kolikor mogoče stalna. Če bo kmet našel v živinoreji primerno plačilo za svoje delo, potem bo s samopomočjo rad pomagal pri delu, ki ima za svoj smoter blagostanje države in naroda.

Glavni tajnik J u v a n.

Pri zdravljenju raznih ran se moramo zlasti nato ozirati, da se rane popolnoma šele tedaj ozdravijo, kadar so odstranjeni iz njih vsi nezdrevi deli. Kratkotrajno je potrebno, da se varuje rano takoj pred vsako nečistostjo in da se rabi sredstva, ki hlađijo ter branijo bolečinam. Dobro temu namenu služeče domače sredstvo je obče znana Pragerska domača žavba iz apoteke B. Fragner, c. kr. dvorni liferant v Pragi, ki se dobiva tudi v tukajšnjih apotekah (glej inzerat).

Razglas.
Na Bregu pri Ptuj se vrši dne 13. maja to je drugi pondeljek meseca maja velik živalski sejem.
Občinsko predstojništvo Breg pri Ptuj.

Rane
vseh vrst naj se varujejejo skrbno pred vsako nečistostjo,
kajti vsled te postane lahko najmanjša rana nevarna in velika. Ze 40 let sem se rabi omehkajočo Pragersko domačo žavbo kot zanesljivo obvezno sredstvo. Ista varuje rane, zmanjša vnetje in bolečine, vpliva hlađilno in pospešuje sploh zdravljenje.

razpošilja se vsak dan
i cela doza 70 vin., 1/2 50 vin. po pošti
proti naprej-plačilu 3 K 16 vin. se pošlje
franko 4 doz, za 7 K pa 10 doz, in to na
vse avstro-ogrske stacije.
Vsa dela zavirkov imajo postavno varstveno
znambo.

Glavni depot:
B. FRAGNER, c. k. dvorni liferant.
Apoteka »zum schwarzen Adler«
Praga Kleinesseite, Ecke der Nerudgasse No 203.
Skladišče v apotekah Austro-Ogrske.

Resnična ženitvena ponudba!
Iščem si nevesto, posebno če bi imela malo posestvo in priliko za krojača, na Štajerskem ali Koroškem, tudi vdova ni izključena, če je brez otrok. Dekle, katero hoče srečati in zakoni biti, naj mi piše. Če je mogoče fotografijo poslati, se zopet vrne. Ponudbe naj pošiljajo do 25. maja pod imenom Schneider, poste restante Bruck ob Muri. 308

Znidarijo 303
v kakem trgu se išče v najem. Ponudbe z opombo o visokosti najemnine naj se pošiljajo Mihael Petek, Ptuj, poste restante.

Trgovski pomočnik
z dobrimi spričevali z dežele, mešane stroke, želi službo. Ponudbe pod »Zanesljiv 100« Cven pri Ljutomeru. 310

Pekovski učenc
se sprejme v dobri hiši. Ponudbe tudi slovenske se sprejmejo pri Franc Willing, pekovski mojster v Leobnu 113. 312

Pipe (fajfe) iz bruyere-lesa.
Prima fabrika iz pravega bruyere-lesa, ki se ne pokvari gladka glava z daleč pripogojnim bruyere-odivom (abguss) višnjevo roro (Weichselrohr) konec iz roga in cev iz žide, 21 cm dolga

K 1-50
Ista pipa, ali z okroglo rezano glavo iz bruyere lesa K 1-60 Največja izbira v kadihalnih predmetih dohite v mojem ceniku, ki se razpošilja zastoj in poštine prosto.

Hanns Konrad
veletrgovina v Mostu (Brux) št. 876 (Česko) zahtevajte v vašem interesu moji cenik s čez 3000 podobami gratis in franko. 546

Kravji majerski ljudje
ki dobro molzijo in imajo daljša spričevala se sprejmejo proti dobri plači takoj. Vpraša se pri
Joh. Lininger,
Maribor.

Gozdarski praktikant
z meščansko šolo ali spodnjo srednjo šolo se sprejme s prosto hrano in stanovanjem.
Gozdno oskrbništvu Mokritz
Jesenice na Savi, Dolenjsko. 308

Podpisani naznanja tužno vest, da je 2. maja njegov oče
Franc Deliček
gostilničar
v 63 letu starosti mirno umrl. Ranjki je bil splošno priljubljen in naprednega mišljenja. Lahka mu zemlja!
Franc Deliček mlajši
posestnik in krčmar v Šmarju pri Jelšah. 307

Ura z verižico samo 2 K.
Šlezijaska eksportna hiša je nakupila veliko ur in jih razpošilja: eno prekrasno, pozlačeno 36 ur natančno idočo anker-uro z lepo verižico samo 2 K, obenem se pisмено tri leta jamči. Po poštnem porzetju razpošilja prusko-šlezijaska eksportna hiša
F. Windisch, Krakov, Nr. UJ64.
Opomba: Za neugajajoče se denar vrne.

Učenec.
iz dobre hiše se sprejme pri g. Anton Tschantsch, kleparski mojster v Celju. 278

Kolarski učenc
se s polno preskrbo takoj sprejme pri Karl Silbernegel v Millstat Zg. Koroško. 300

Lepo posestvo 301
se proda setljivo vred v Droženih, občina Breg pri Ptuj. Vpraša se pri Anton Gröbner, brivec, Ptuj, Minoritenplatz 5.

Majerja
z odradenimi otroki s 5 ljudmi za polno delo išče graščinsko oskrbništvu Langental, pošta Pesnice. Dobi 30 gold. mesečne plače, 1 polje, 1 krajevo za porabo. 298

Viničarski ljudje
se sprejmejo za vinograd na Sp. Štajerskem. Potrebno 3-5 delavcev. Vpraša se pri posestniku L. Jageritsch, hišni posestnik, Gradec, Triesterstrasse 54.

Učenec
se išče za mlinarski obrt na novi umetni valjni in parni mlin na Moste pri Ptujki črti, učiti se mora obrt 2 leti in služiti prvo leto K 4 mesečno, drugo leto 6 K na mesec. Sprejme se vsak čas! 104

Kovač
se takoj sprejme v mestni plinarni (Gaswerk) 314

Hranilnica (Sparkassa)
vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena leta 1862.
Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu.

Mestni de-narni zavod.
Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnih od 8-12 ura.

Občenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakorčnega posla z avst. ogersk. banke.
Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Loterijske številke.
Gradec, dne 4. maja: 71, 82, 73, 13, 2
Trst, dne 27. aprila: 10, 19, 75, 21, 72.

Ravnateljstvo.